

## DOŽIVETJE, PRIZNANJE IN MALO IZZIVA

### MARJAN ŠOLAR

Čeprav Uroša Župančiča v naši hiši do bro in že dolgo poznamo, se ne morem prav spomniti, ali sem za to originalno planinsko pot izvedel iz Uroševega pripovedovanja ali iz oznak na poti sami. Morda to danes niti ni toliko važno; pomembneje je, da danes po celotni prehojeni-prezezeni poti leži v moji gorniški duši na prav posebnem, častnem mestu in prav nič je s tega mesta ne more zriniti, saj tega tudi dopustil ne bom.

Na svojih številnih turah sem oznako PP pogosto srečeval: tako pod Luknja pečjo, Za Akom, Pod Špikom, na Slemenu pa še marsikje drugje. Celotno pot pa sem prvič spoznal iz Uroševega kratkega in jedrnatega vodnička »Planica & Pokljuka« iz leta 1978. Tudi sam mi je v tem obdobju o svoji in Dušana Vodeba poti pogosto pripovedoval, vendar v njemu lastnem slogu nikoli vsega čisto do konca. Vedno te je pustil, da določene stvari pogruntáš in spoznaš sam, da bi bilo tvoje doživetje bolj pristno in bi imelo večji pomen.

### SISTEMATIČNA HOJA PO PP

Tako sem sam ali v družbi prijateljev in družinskih članov do leta 1988 nenačrtno spoznal približno tretjino poti. Poleg delov, ko pot poteka po markiranih planinskih poteh, sem do tega leta poznal dele PP med Pod Špikom in Za Akom, iz Za Aka do Gumna na grebenu Martuljškega Vršiča, z vrha Mojstranskega Slemena do Turkove planine v Vratih ter iz Spodnje Gube nad studencem v Kotu okoli Luknja pečji do Temena Rjavine in naprej po vseh možnih variantah na Rudno polje na Pokljuki.

Okoli leta 1987 sem bil vedno bolj pričnan, da tako mimogrede te planinske poti v celoti ne bom nikoli prehodil. Leta 1988 sem se je zato lotil sistematično.

Nisem naredil ne časovnega ne geografskega načrta. Nisem se odrekel drugim turam, vendar je bila PP moja osrednja gorniška dejavnost leta 1988 in 1989. Enkrat se mi je zahotelo pod Ponce in v Tamar ali rateško Zelje, kot temu po rateško Uroš pravi, drugič v Martuljek. Glede na razpoložene enkrat na razgledne lovske steze, drugič na izpostavljene police ali pa na dolga brezpotna prečenja po gamsjih stečinah. Hotel sem biti sam, pa drugič spet v družbi. Težje dele poti sva naredila s sinom Martinom. Na dobri polovici poti me je spremljala psička Miša,

tudi čez Požgano Mlinarico. Če se mi je zahotelo na vrhove, potem pač na PP nisem šel. Uroš je bil z nami, žal, samo enkrat.

Tako je nastajal finale moje ponovitve celotne poti Planica—Pokljuka in verjetno tudi prve ponovitve PP v celoti. Tako vsaj sklepam po vpisih v priročne doze, ki sta jih prvopristopnika dala v skalne močice na številnih mestih.

Bili so dnevi, ko mi je vse uspelo, pa zopet dnevi, ko nisem prav nič skupaj spravil.

Po nekaj etapah, ko sem spoznal način opisov in oznak, predvsem pa, kako pot poteka, je stvar stekla in prerasla v velik užitek in nenehni izziv.

### ORIENTACIJA NA POTI

Čar poti pa ni samo v poti sami, ki vodi po najlepših, odmaknjenih, razglednih, srednje visokih gorsko-krajsko bogatih predelih Julijcev, temveč tudi v spoznavanju širšega prostora, s katerim se seznanjamo, ko na pot pristopamo in z nje sestopamo, ko se zaplezamo, se izgubimo ali tudi ko nas potegne v določeno smer, ki se nam na poti pokaže. Koliko lovskih steza, pa če je lovцем prav ali

### Poroka na Kredarici

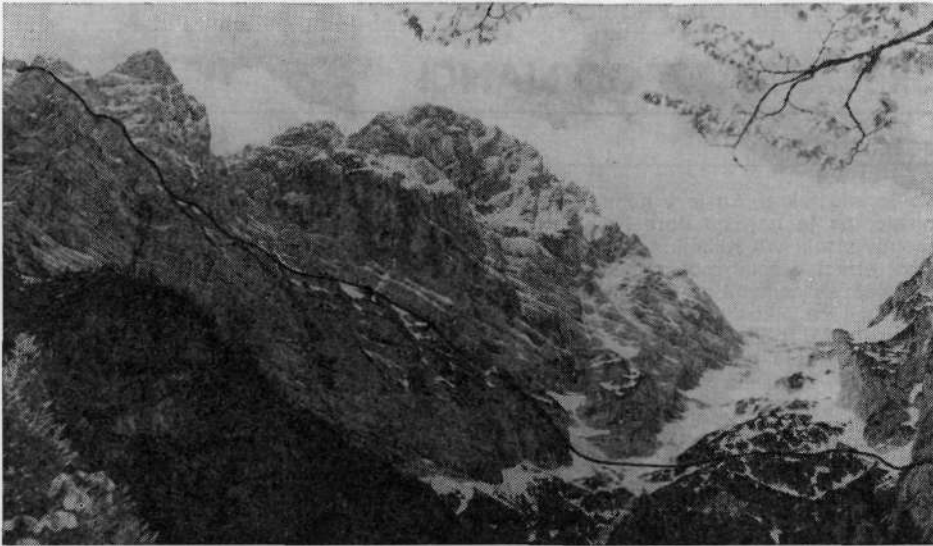
V Planinskem vestniku iz leta 1940 je v številki 7—8 na strani 216 naslednji prispevek:

»HIMEN V PLANINAH. V kapelici na Kredarici se je 7. julija naš odlični alpinist in planinski pisatelj dr. Miha Potočnik, odvetnik na Jesenicah, poročil z gđc. Hildo Pintarič iz Ljubljane. Priči sta bila dr. Stane Tomižšek in Jože Čop, zakramentalni akt je izvršil Janez Jalen, župnik in pisatelj. Usojena jima bodi sreča v planinah in v življenjski skupnosti!«

V PD 1940, št. 9, stran 260, pa je objavljeno kratko obvestilo:

»V kapelici na Kredarici je dr. Miha Potočnika 7. julija poročil g. Jože Žužek, kaplan v Kranju in prijatelj neveste.«

Petdeset let je torej minilo letošnjega julija, odkar se je v kapeli na Kredarici (ki je ni več, pa bo verjetno kmalu spet) poročil častni predsednik PZS.



Ko se PP iz Požgane Mlinarice spusti na Zgornjo Gubo nad studencem v Kotu jo ubere okoli Luknja pečī po smeri nekdanjih pogumnih lovcev iz Zgornje Radovne Foto: Marjan Solar

ne, ob tem prehodimo! Spoznavanje našega gorskega sveta se nam nenehno povečuje, seznam tur bogati, načrtov je vse več, izziv je močan in nenehen.

Po prehojeni poti sem se oglasil pri Uroševem dolgoletnem soplezalcu in prijatelju Dušanu Vodebu v Mariboru, ki ga moramo šteti za enakovrednega soavtorja PP. Pomenila sva se o nekaterih orientacijskih problemih, ki sem nanje pri ponovitvi PP naletel. Morda sem res kje lezel kakšne metre zraven poti, kar se bo gotovo dogajalo vsem ponavljalcem, vedno pa sem končno našel vse ključne točke, brez katerih nadaljevanje poti ni mogoče. V tem pogovoru mi je Dušan Vodeb razkril več Uroševih značajskih potez, ki jih nekateri njegovi sodobniki niso bili sposobni razumeti. PP je velik del Uroša samega. Žal vsem tistim, ki so tega »infant terribla«, kot sam sebi hudomušno pravi, napačno razumeli, ni več mogoče prehoditi in prelesti PP ter na ta način spoznati velik del njega samega.

Od PP se še ne poslavljam. Več delov poti sem prehodil že večkrat. Vso pot imam podrobno opisano, vendar tako, kot so jo videle moje oči in doživelo moje srce. Posebno sem obdelal vse zame orientacijsko težje dele. Spremljevalca na poti naj ostaneta Urošev vodniček iz leta 1978 in — rekel bom kar po domače — Dušanov vodniček iz leta 1989. Svojega naj si vsakdo vtisne v spomin po prehojeni poti.

## ZADRŽAN SPREJEM PZS

Na poti sem sprva obnovil nekaj zbledelih oznak in naredil eno samo novo pod Požgano Mlinarico. Pozneje sem s tem prenehal, ker se mi je zdelo, da brskam tam, kjer ne smem, vsaj ne prej, dokler se ne pomenim z avtorjema poti. Sem pred dilemo, ali naj se nekaj res zamotanih delov in oznak popravi oziroma dopolni ali pa naj se ponavljalcem pusti originalno doživetje PP. Sem za slednje!

Mladi rod me sprašuje, v kakšnem času se dá PP narediti in kakšne so možnosti za zimsko ponovitev. Vedno odgovorim, da vsakdo pač lahko dela, kar hoče, da pa PP ni bila narejena s tem namenom.

In za konec morda tisto najvažnejše. *Planinska zveza Slovenije*, ki ima kot organizacija za načrten in varen razvoj planinstva za to več upravičenih razlogov, je sprejela PP bolj zadržano. Tudi organizacije, ki upravljajo s tem prostorom, se o PP izražajo zelo previdno. Kaj in kako je popolnoma prav, je težko reči. Zagotovo na zahtevno pot, narejeno za samostojne, brezpotja in lažjega plezanja vajene gornike z dobrimi orientacijskimi sposobnostmi in pripravljene na presenečenja, ne gre vabiti velikih množic. Tudi z narovarstvenega stališča prenese ta občutljivi prostor samo točno določene obremenitve. Iz teh dveh vidikov se mi zdita kratka, jedrnata vodnička o PP in redke oznake na poti, predvsem pa na mestih, kjer bi nekoga nepripravljenega lahko na PP zapeljalo, pravo merilo za povabilo na doživetje Julijcev od Planice do Pokljuke na poseben Urošev in Dušanov način.